

ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА – АКТУАЛЬНЕ ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ

*Опара Н.М.,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри безпеки
життєдіяльності*

Вчасно та правильно надана перша домедична допомога в умовах виробництва значною мірою дає змогу зберегти життя і здоров'я в разі нещасних випадків та гострих професійних захворювань.

Під час раптового погіршення здоров'я, нещасних випадків, травм, гострого отруєння, гострої фази професійного захворювання може бути надано медичну або домедичну допомогу. Домедичну в більшості країн світу прийнято називати першою допомогою. Термін «перша допомога» домедичної або першої допомоги затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 № 398 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах», більшість з яких може статися саме в умовах виробництва.

У Законі «Про екстрену медичну допомогу» дається визначення окремих термінів. Так, невідкладний стан людини це «раптове погіршення фізичного або психічного здоров'я яке становить пряму та невідворотну загрозу життю та здоров'ю людини або оточуючих її людей і виникає внаслідок хвороби, травми, отруєння або інших чи зовнішніх причин».

Екстрена медична допомога - це «медична допомога, яка полягає у здійсненні працівниками системи екстреної медичної допомоги відповідно до цього Закону невідкладних організаційних, діагностичних та лікувальних заходів, спрямованих на врятування і збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я».

Домедична допомога - це «невідкладні дії та організаційні заходи, спрямовані на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події особами, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти основними практичними навичками з рятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, та відповідно до закону зобов'язані здійснювати такі дії та заходи».

Медичну допомогу мають надавати тільки професійно підготовлені медичні працівники, що перебувають у трудових відносинах з установами охорони здоров'я, в яких є відповідна ліцензія

Неоднозначність термінології створює складнощі як для тих, хто проводить навчання, так і для тих, кого необхідно навчати. На сьогодні вимоги та порядок надання домедичної допомоги з 28 позицій викладено в наказі Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 № 398 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах».

Навчання осіб, що не мають медичної освіти, не було стандартизоване і здійснювалося безсистемно та за різними програмами. При цьому найчастіше

давалися рекомендації мати в аптечці медикаменти й використовувати їх у певних ситуаціях. Сьогодні в більшості країн світу неспеціалістам не дозволяється (або не рекомендується) використовувати медикаменти під час надання першої допомоги потерпілим. Але ж допомога має бути своєчасною й послідовною! Своєчасність полягає в дотриманні оптимальних строків надання певних видів домедичної та медичної допомоги й лікування потерпілих. Ну а послідовність - у поступовому розширенні обсягу медичної допомоги потерпілим після надання домедичної допомоги.

Першу долікарську допомогу може надавати фельдшер або медсестра здоров'я пункту

Необхідно пам'ятати, що за ненадання першої допомоги особи, які відповідно до зазначених законодавчих актів зобов'язані її надавати, можуть нести адміністративну і навіть кримінальну відповідальність.

Слід зауважити, що введення в дію наказу Міністерства охорони здоров'я «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах» дуже актуальне і має бути враховане при подальшому внесенні змін у програму навчання з питань охорони праці. Разом з тим доцільно розширити перелік станів, за яких надається домедична допомога. Зокрема, необхідно включити в перелік порядків надання домедичної допомоги випадки гострих професійних захворювань і отруєнь (електроофтальмія, гострі отруєння клоаковими газами тощо).

Література

1. Журнал «Охорона праці» №11, 2014 р.